



IPA PREKOGRANIČNI PROGRAM HRVATSKA – CRNA GORA



Ovaj projekt je financiran
od strane Evropske unije



IZDAVAČ:

DIZAJN:

Damir Pogačić

ŠTAMPA:

Intergrafika TTŽ, Zagreb

FOTOGRAFIJE SU POKLONILI:

Hrvatski hidrografski institut,
Gradska biblioteka i čitaonica Kotor
Hrvatska gorska služba spašavanja
gosp. Stevan Kordić iz Kotora
gosp. Milisav Raspopović iz Podgorice,
Nacionalna turistička organizacija Crne Gore
Javno preduzeće "Nacionalni parkovi Crne Gore"
Udruženje maslinara "Boka", Kotor

Ili su preuzete sa internetskih stranica:

<http://www.panoramio.com/photo/35584506>

<http://www.google.com>

avgust 2011.

Ova brošura je nastala uz pomoć Evropske unije.

Za sadržaj ove brošure odgovara isključivo Zajednički tehnički sekretariat (ZTS) i ona ni na koji način ne odražava mišljenje Evropske unije.

SADRŽAJ

1. Uvod	5
2. Ukratko o Programu	5
2.1. Osnovni prioriteti IPA komponente II	6
2.2. Naglasak na saradnji i kooperativnosti	7
3. Kome je program namijenjen?	8
4. Ko i kako upravlja programom?	10
5. Prijavljivanje projekata	11
6. Kriterijumi za odabir projekata i mehanizmi sprovođenja	12
7. Rezultati prvog poziva za podnošenje prijedloga projekata	13
7.1. Kratak prikaz ugovorenih projekata	15
7.2. Detaljnije o izabranim projektima prvog poziva	16
8. Dostupnost informacija	27
9. Kontakti	27



Od samog razvoja ideje pa do sprovođenja projekta možete se osloniti na nas.

Vaš Zajednički tehnički sekretarijat

1. UVOD

Poštovani partneri i korisnici IPA prekograničnog programa Hrvatska – Crna Gora 2007-2013, ova brošura pripremljena je sa željom predstavljanja osnovnih prioriteta Programa, kao i osvrt na do sada postignute ciljeve.

U sklopu IPA-e ovaj Program potencijalnim aplikantima pruža podršku prilikom izrade i sprovođenja zajedničkih prekograničnih projekata u programskom području.

Cilj izrade ove brošure je upravo upoznavanje te zajednice, tj. potencijalnih korisnika Programa sa mogućnostima koje nude predpristupni fondovi Evropske unije finansiranjem projekata kroz Komponentu II IPA-e (Instrument for Pre-Accession assistance), prekogranične saradnje.

Međunarodnu saradnju lingvista prof. Vladimir Anić je opisao kao politički oblik odnosa među državama usmjeren na zajedničko rješavanje otvorenih političkih, sigurnosnih, privrednih i drugih pitanja.

Ovu definiciju mogli bismo djelimično preslikati na IPA program prekogranične saradnje jer, iako u međunarodnom okruženju, u ovom slučaju apolitične organizacije i grupe građana zajedničkim naporima pospješuju životni standard šire zajednice prekograničnog područja.

2. UKRATKO O PROGRAMU

Instrument prepristupne pomoći IPA sastoji od pet dolje navedenih komponenti, a ova brošura će pojasniti drugu komponentu IPA-e (prekograničnu saradnju):

1. Pomoć u tranziciji i izgradnja institucija,
2. Prekogranična saradnja,
3. Regionalni razvoj,
4. Razvoj ljudskih resursa
5. Ruralni razvoj

Zemlje korisnice su podjeljene u dvije kategorije: zemlje kandidati, koje su već u pregovorima za članstvo u EU (Hrvatska, Crna Gora, Bivša Jugoslovenska Republika Makedonija, Turska) i zemlje potencijalni kandidati (Albanija, Bosna i Hercegovina, Srbija, Kosovo).



Boka Kotorska,
Crna Gora

Za period 2007 – 2013. godine EU je otvorila novi program IPA koji predstavlja jedinstveni finansijski instrument za finansiranje programa između zemalja članica EU i zemalja kandidata ili potencijalnih kandidata za članstvo. Jedan od programa pod IPA komponentom II, pod nazivom Prekogranični program Hrvatska - Crna Gora, pruža podršku projektima koji se odnose na prekograničnu saradnju pograničnih regija Republike Hrvatske i Crne Gore.

2.1. Osnovni prioriteti IPA komponente II

...pa tako i IPA prekograničnog programa Hrvatska – Crna Gora su:

- podsticanje prekogranične saradnje;
- razvoj tržišta - privredni razvoj;
- poboljšanje kvaliteta života na spoljnim granicama EU;
- poboljšanje kvaliteta života u graničnim područjima;
- izgradnja kapaciteta lokalnih/regionalnih/nacionalnih institucija za sprovođenje EU programa;
- razvoj prekograničnih ekonomskih, društvenih i aktivnosti zaštite životne sredine u pograničnim regijama;
- zajednički izazovi u poljima zaštite životne sredine, javnog zdravlja, prevencije i borbe protiv organizovanog kriminala;
- osiguravanje efikasne i sigurne granice;
- promovisanje pravne i administrativne saradnje;

Program je izrađen zajedničkim naporima država učesnica po principu partnerstva, te je od strane Komisije Evropskih zajednica usvojen 12. decembra 2007. godine.

Kroz prekograničnu saradnju finansiraće se projekti izabrani na osnovu kvaliteta uz uslov stvaranja povoljnih ekoloških i društveno-ekonomskih uslova poboljšavanjem saradnje u zajedničkim sektorima.

2.2. Naglasak na saradnji i kooperativnosti

Osnova IPA prekogranične saradnje je princip zajedničke koristi. IPA prekogranična saradnja djeluje na obje strane granice po principu identičnog skupa pravila, dajući priliku za uspostavljanje potpuno ravnopravnih i ujednačenih struktura između zemalja članica i zemalja kandidata/potencijalnih kandidata, odgovornih za programiranje i donošenje odluka.

Od mjera finansiranih pod IPA prekograničnom saradnjom obje strane moraju imati koristi pa su zbog toga neophodni **zajednički programi, zajedničko upravljanje, zajedničko finansiranje i zajednička implementacija projekata**. IPA prekogranična saradnja ima za cilj promovisanje saradnje i progresivnu ekonomsku integraciju između EU i zemalja kandidata/potencijalnih kandidata.



Ulaz u Knežev dvor, Dubrovnik, Republika Hrvatska



Kotorski zaljev, Crna Gora

3. KOME JE PROGRAM NAMIJENJEN?

Specifičnost prekogranične saradnje je da podnosioci prijedloga projekata moraju biti **neprofitna pravna tijela**, izuzev privatnih obrazovnih centara i istraživačkih instituta, uspostavljene na temelju javnog ili privatnog prava radi javnog interesa ili za posebnu svrhu ispunjavanja potreba od opšteg interesa, koje pripadaju jednoj od sljedećih grupa:

- Javna preduzeća nadležna za komunalnu infrastrukturu i upravljanje otpadom (Komunalna preduzeća);
- Hitne službe;
- Lokalne i regionalne jedinice samouprave i njihove institucije;
- Agencije i ostala javna tijela nadležna za zaštitu životne sredine i prirode;
- Nevladine organizacije i fondacije;
- Regionalne/lokalne agencije za razvoj;
- Regionalne i lokalne turističke organizacije uključujući turističke odbore;
- Institucije za podršku privredi kao što su privredna/zanatska komora i socijalni partneri;
- Javne i privatne obrazovne i naučno-istraživačke ustanove;
- Kulturne institucije i društva;
- Pružaoci socijalnih usluga (centri za socijalnu pomoć, domovi zdravlja itd.);
- Nacionalna tijela / institucije ili državne agencije;
- Međunarodne / međuvladine organizacije.





Osim toga, podnisioci prijedloga projekta su obvezni da kofinansiraju projekat vlastitim sredstvima (minimalno 15% vrijednosti projekta je potrebno osigurati iz sopstvenih sredstava) kao i da imaju barem jednog prekograničnog partnera. Prekogranični karakter projekta mora biti jasno vidljiv, mora se sprovesti i imati pozitivan uticaj s obje strane granice i to u programskom području koje se sastoji od „prihvatljivih“ i „pridruženih“ područja određenih u članovima 88. i 97. Uredbe implementaciju IPA-e.

1. Prihvatljiva područja čine:

- a) Hrvatska: Dubrovačko-neretvanska županija
- b) Crna Gora: primorske opštine Herceg Novi, Kotor, Tivat, Budva, Bar, Ulcinj i opština Cetinje

2. Pridružena područja čine:

- a) Hrvatska: Splitsko-dalmatinska županija
- b) Crna Gora: opštine Nikšić, Podgorica i Danilovgrad.

4. TKO I KAKO UPRAVLJA PROGRAMOM?

IPA prekogranični program Hrvatska – Crna Gora realizuje se zajedničkim upravljanjem putem zajedničkih institucionalnih struktura.

Programske Operativne strukture u Hrvatskoj čine **Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva** i **Agencija za regionalni razvoj RH** sa sjedištem u Zagrebu.

U Crnoj Gori je to **Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija** sa sjedištem u Podgorici.

Podršku Operativnim strukturama u upravljanju programom, informisanju javnosti i pružanju savjetodavnih usluga podnosiocima prijedloga projekata pruža **Zajednički tehnički sekretarijat** (eng. *Joint Technical Secretariat – JTS*) u Kotoru. U Dubrovniku je takođe uspostavljeno **Predstavništvo** (eng. *Antenna*) kako bi pružalo informacije i podršku potencijalnim aplikantima u Hrvatskoj.

Konačnu odluku o odabiru projekata koji će se finansirati kroz Program donosi **Zajednički odbor za praćenje Programa** (eng. *Joint Monitoring Committee – JMC*) koji čine predstavnici objiju država s nacionalnog i regionalnog nivoa.



Peraška ostrva, Sveti Đorđe i Gospa od Škrpijela, Crna Gora

5. PRIJAVA PROJEKTA

Od ideje do rezultata....



Crkva sv. Vlaho, Dubrovnik, Republika Hrvatska

Operativne strukture zajednički objavljuju Poziv za podnošenje projektnih prijedloga (eng. Call for Proposals) s Uputstvima za potencijalne aplikante (eng. Guidelines for Applicants). Poziv za podnošenje projektnih prijedloga objavljuje se periodično do 2013. godine i/ili do potpune iskorištenosti sredstava.

Kako bi se pravilno pripremili za podnošenje projektnih prijedloga potrebno je:

1. detaljno pročitati Program prekogranične saradnje (dostupno na: <http://www.cbccro-mne.org/en/documents.html>) kako biste saznali koju vrstu projekata trebate razvijati da bi projekti bili prihvatljivi za finansiranje,
2. nakon što se objavi Poziv za podnošenje projektnih prijedloga (eng. Call for Proposals), potrebno je proučiti Uputstva za potencijalne aplikante (eng. Guidelines for Applicants) i Aplikacionu formu (eng. Application Form) koji će biti objavljeni na internetskim stranicama,
3. učestvovati na Info danima i seminarima koje će organizovati Operativne strukture u saradnji sa Zajedničkim tehničkim sekretarijatom.

Za pripremu projektnog prijedloga ćete imati na raspolaganju najmanje 3 mjeseca, u zavisnosti od trajanja Javnog poziva.

Aplikaciona forma (Application Form) zajedno sa pratećom dokumentacijom kao i uputstva za njeno ispunjavanje će biti objavljeni u okviru javnog poziva.

6. KRITERIJUMI ZA ODABIR PROJEKATA I MEHANIZMI SPROVOĐENJA

Uopšteno, prihvatljivi projekti će biti oni koji:

- podstiču i unaprijeđuju zajedničku zaštitu i upravljanje prirodnim bogatstvima te sprječavaju i upravljaju rizicima za životnu sredinu;
- podržavaju veze između relevantnih institucija/organizacija s obje strane granice,
- imaju partnere s obje strane granice;
- su u skladu sa principima održivog razvoja,
- promovišu i integrišu turističko tržište i podstiču prekogranične kontakte na regionalnom i lokalnom nivou radi unapređenja kvaliteta usluga,
- podstiču preduzetništvo u turizmu,
- podstiču jednako učešće žena kao i marginalizovanih grupa.



7. REZULTATI PRVOG POZIVA ZA PODNOŠENJE PRIJEDLOGA PROJEKATA

S istorijskog gledišta

Uspješno sprovođenje projekata izabranih u prvom Javnom pozivu djelimično možemo zahvaliti j istorijskoj vezi pograničnih područja Hrvatske i Crne Gore.

Najslikovitije nam vezu između tih dijelova Mediterana pojašnjava dr. Nenad Vekarić u ostvrtu na knjigu “Hrvati u Crnoj Gori” autora prof. dr. Milenka Pasinovića:

“Srednjovjekovne veze Dubrovnika s Kotorom vrlo su intenzivne. Više od jedne četvrtine dubrovačkih plemićkih rodova vuče podrijetlo iz Kotora... buduci da su Kotor i Dubrovnik ranijih stoljeća dvije susjedne ravnopravne komune, nema razloga sumnjati da je riječ samo o jednostranom, a ne dvostranom migracijskom procesu. I kao što Dubrovnik nadopunjava svoje stanovništvo iz Boke Kotorske, tako i Boka Kotorska nadopunjava svoje stanovništvo iz dubrovačkog područja.”

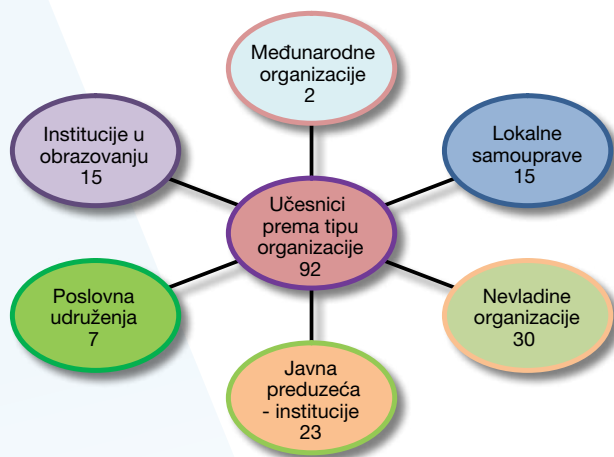
Jedan od zadataka ovog Programa upravo je ponovno uspostavljanje intenzivnih veza među pograničnim stanovništvom koje je kroz istoriju, sve do nedavnih nemilih događaja, blisko saradivalo na svim poljima društvenog, kulturnog te trgovačkog života regije.

Prvi poziv za podnošenje projektnih prijedloga objavljen je 21. avgusta 2009. godine i bio je otvoren 90 dana. U njemu su prijavljena 24 projektna prijedloga sa ukupno 92 institucije i organizacije iz obje države.

Projektni prijedlozi podvrgnuti su ocjenjivanju (evaluaciji) koje je sprovodio Zajednički odbor za ocjenjivanje imenovan od strane Operativnih struktura i odobren od strane Zajeničkog odbora za praćenje obiju država, kao i od strane Delegacija EU u Republici Hrvatskoj i Crnoj Gori.

Ocjenjivanje se sprovodilo kroz tri koraka:

1. administrativna provjera,
2. ocjena kvaliteta projektnog prijedloga,
3. provjera prihvatljivosti podnosioca projektnog prijedloga i njihovih partnera.



Na Svečanoj konferenciji 13. decembra 2010. godine u Bečićima promovirano je 5 najbolje ocijenjenih projekata kojima su dodjeljena bespovratna sredstva EU, od ukupno 24 prijavljena u okviru Prvog poziva.

Ukupni doprinos EU sredstava iz IPA programa za razdoblje od 2007. do 2013. godine, za obje države učesnice Programa iznosi 6.000.000,00 EUR. U okviru Prvog poziva korisnicima je bilo na raspolaganju 1.620.000,00 EUR (budžetske alokacije 2007-2008) od čega je iskorišteno 1.503.151,75 EUR, dok je ukupna vrijednost odobrenih projekata Prvog poziva bila 1.873.002,13 EUR obzirom da se projekti moraju kofinansirati i iz vlastitih sredstava podnositelaca projektnih prijedloga.

U Prvom pozivu za podnošenje projektnih prijedloga izabrano je pet projekata u različitim trajanjima:

- “Zajednička promocija i povećanje nivoa sigurnosti u nautičkom turizmu u Dubrovačko-neretvanskoj županiji i na Crnogorskoj obali”
23 mjeseca (10.01.2011. - 09.12.2012.)
- “Poslovna saradnja i usavršavanje vještina u službi razvoja avanturističkog turizma”
18 mjeseci (10.01.2010. - 09.07.2012.)
- “Tradicionalno maslinarstvo kao dio prekogranične ponude “
24 mjeseca (01.12.2010. - 30.11.2012.)
- “Dubrovnik i Kotor – Gradovi i knjige”
12 mjeseci (02.12.2010. - 01.12.2011.)
- “Priroda za budućnost”
24 mjeseca (16.01.2011. - 15.01.2013.)

7.1. Kratak prikaz ugovorenih projekata u prvom pozivu za podnošenje prijedloga projekata:

	Naziv projekta	Prijavitelj 1	Prijavitelj 2	Iznos EU granta u Hrvatskoj (€)	Iznos EU granta u Crnoj Gori (€)	Ukupna vrijednost projekta
1.	Zajednička promocija i povećanje nivoa sigurnosti u nautičkom turizmu u Dubrovačko-neretvanskoj županiji i na Cmogorskoj obali (94.5 boda) Mjera 1.2	Hrvatski hidrografski institut	Hidrometeorološki zavod Crne Gore	188,989,61	169,873.76	451,928.36
		Partner 1	Partner 2			
		Sveučilište u Dubrovniku, Pomorski odjel	Nacionalna turistička organizacija Crne Gore			
2.	Poslovna saradnja i usavršavanje vještina u službi razvoja avanturističkog turizma (92 boda) Mjera 1.2	Prijavitelj 1	Prijavitelj 2	125,683.44	196,926.05	387,257.10
		Partner 1	Partner 2			
		Udruga za prirodu, okoliš i održivi razvoj "Sunce"	United Nations Development Programme Crna Gora			
3.	Tradicionalno maslinarstvo kao dio prekogranične ponude (91.5 bodova) Mjera 1.2	Prijavitelj 1	Prijavitelj 2	174,720.32	211,605.38	479,377.20
		Partner 1	Partner 2			
		Opština Bar	Zajednica maslinara i uljara Dubrovačko-neretvanske županije			
4.	Dubrovnik i Kotor - Gradovi i knjige (89 bodova) Mjera 1.3	Applicant 1	Applicant 2	56,237.74	59,092.00	149,783.65
		Partner 1	Partner 2			
		NGO Prostory	Matrix Croatica, Odjel u Dubrovniku			
5.	Priroda za budućnost (89 bodova) Mjera 1.2	Applicant 1	Applicant 2	171,000.00	149,023.45	404,655.82
		Partner 1				
		Javna ustanova za upravljanje zaštićenom prirodnom baštinom DNŽ				
(a) UKUPAN IZNOS ZA SVIH 5 PROJEKATA				716,631.11	786,520.64	
UKUPNO				1,503,151.75		
(b) UKUPAN IZNOS U OKVIRU PRVOG POZIVA ZA PODNOŠENJE PRIJEDLOGA PROJEKATA (Alokacije 2007/2008)				720,000.00	900,000.00	1,620,000.00
(b) – (a) Sredstva preostala nakon prvog poziva za podnošenje prijedloga projekata				3,368.89	113,479.36	116,848.25

7.2 Detaljnije o izabranim projektima prvog poziva...

Projekti izabrani u Prvom pozivu na dostavu projektnih prijedloga su:

1. ZAJEDNIČKA PROMOCIJA I POVEĆANJE NIVOVA SIGURNOSTI U NAUČKOM TURIZMU U DUBROVAČKO-NERETVANSKOJ ŽUPANIJ I NA CRNOGORSKOJ OBALI

Osnovni cilj projekta je unaprijeđenje turističkog (posebno nautičkog) potencijala Dubrovačko-neretvanske županije i Crnogorskog primorja kroz zajedničku promociju regije kao jedinstvene turističke cjeline bogatog kulturnog i prirodnog nasljeđa.

Projekat je započeo u januaru 2011. godine uz predviđeno vrijeme trajanja od 23 mjeseca.

Sa hrvatske strane u projekat su uključeni:

- Hrvatski hidrografski institut (HHI) kao vodeći partner cijelog projekta i partner HHI-a Sveučilište u Dubrovniku (Pomorski odsjek).

Sa crnogorske strane učestvuju:

- Hidrometeorološki zavod Crne Gore (HMZCG) kao vodeći crnogorski partner i partner HMZCG-a Nacionalna turistička organizacija Crne Gore.

Saradnici u projektu su Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture Republike Hrvatske a sa strane Crne Gore Uprava pomorske sigurnosti Crne Gore, Lučka kapetanija Kotor i marina Porto Montenegro.

Kroz projekat će se povećati kvalitet usluge i podići nivo sigurnosti u nautičkom turizmu, prije svega izradom internetske stranice namijenjene nautičarima koji posjećuju predmetno područje, i nautičko-turističkog vodiča za jahte (jedrilice i motorne jahte) i megajahte koji će sadržati pomorske rute pograničnog područja. Vodič će sadržati posebna poglavlja za svaku turističku luku i marinu sa slikama, planovima, nautičkim informacijama (broj vezova,



Kroz Porporelu, Dubrovnik, Republika Hrvatska

Marina Porto Montenegro, Tivat, Crna Gora



ponuda u marini, zbrinjavanje otpada itd.), turističkom ponudom (restorani, kafići itd.) i opštim servisnim informacijama (zdravstvena zaštita, prijevoz, telekomunikacije, banke i druge financijske usluge itd.).

Organizacijom okruglih stolova, prezentacija i promocije projekta kao i institucionalnim jačanjem i uspostavljanjem Hidrografskog i okeanografskog sektora unutar Hidrometeorološkog zavoda Crne Gore, nautičari, ali i mnogi drugi dobiće ozbiljnog partnera u rješavanju budućih pitanja nautičke problematike.

U svrhu ostvarenja zacrtanih ciljeva biće potrebno sprovesti slijedeće aktivnosti:

Aktivnost 1:

- prikupiti i sistematizovati podatke o svim važnijim prirodnim i kulturnim znamenitostima i turističkim uslugama kao i o svim hidrografskim publikacijama i informacijama za pomorsku sigurnost u prekograničnom području,
- izraditi mrežu prekograničnih ruta za jahte (jedrilice i motorne jahte) i megajahte,
- razvoj i upravljanje internetskim stranicama namjenjenim nautičarima koji posjećuju projektno područje,
- objavljivanje turističkog vodiča za Dubrovačko-neretvansku županiju i crnogorsku obalu za nautičare,

Aktivnost 2:

- predstavljanje plana za turističke vodiče,
- organizacija Okruglih stolova za predstavnike marina, charter agencija i lučkih kapetanija o potencijalima za prekograničnu saradnju u povećanju

- nivoa kvaliteta usluga i sigurnosti nautičkog turizma,
- postavljanje i upravljanje forumom za osoblje u marinama, charter agencijama i pomorskim sigurnosnim institucijama,
- promocija turističkih vodiča na dva Nautička sajma, jedan u Hrvatskoj i jedan u Crnoj Gori,

Aktivnost 3:

- podrška razvoju Hidrografskog i okeanografskog sektora unutar Hidrometeorološkog zavoda Crne Gore od strane Hrvatskog hidrografskog instituta,
- nabavka hidrografske opreme,
- obuka zaposlenih Hidrografskog i okeanografskog sektora za hidrografska mjerenja marina od strane Hrvatskog hidrografskog instituta,
- sprovođenje hidrografskih mjerenja tri marine na Crnogorskom primorju,
- priprema i objavljivanje nautičkih karata za tri marine na Crnogorskom primorju.

2. POSLOVNA SARADNJA I USAVRŠAVANJE VJEŠTINA U SLUŽBI RAZVOJA AVANTURISTIČKOG TURIZMA

U martu 2011. godine započelo je sprovođenje projekta „*Poslovna saradnja i unapređenje vještina u razvoju avanturističkog turizma*“ u sklopu IPA Programa prekogranične saradnje Hrvatska – Crna Gora.

Prekogranični partneri u ovom projektu su:

- Hrvatska gorska služba spašavanja (HGSS),
- Udruga za prirodu, okoliš i održivi razvoj-Sunce,
- Centar za inicijative iz oblasti održivog turizma (CSTI)
- UNDP Crna Gora, realizacijom osmišljenih aktivnosti doprinjeće razvoju avanturističkog turizma u regiji.



Kajak na rijeci, jezeru, moru



Biokovo, Republika Hrvatska - Vježba transporta žičarom

Cilj projekta je kreiranje uspješnog turističkog prekograničnog proizvoda i to prije svega formiranjem aktivnog prekograničnog „clustera“ turističkih preduzetnika, outdoor klubova (u prvom redu planinarskih) kao i predstavnika individualnih inicijativa u outdoor turizmu prekogranične regije.

Projektom se nastoji uspostaviti saradnja između relevantnih institucija, organizacija, preduzetnika i pojedinaca u smjeru zajedničkog djelovanja na području turizma, zaštite prirodne i kulturne baštine kao i razvoja lokalnih zajednica i jačanja ljudskih kapaciteta, poboljšanja kvaliteta planinarske infrastrukture neophodne za razvijanje boljeg prekograničnog proizvoda u domenu outdoor turizma.

Ovo prekogranično područje obiluje prirodnim potencijalom za pješaćenje, planinarenje, biciklizam, kajaking na moru i posjećivanje speleološkim lokalitetima, stoga su ove aktivnosti od ključnog značaja za razvoj avanturističkog turizma. Područja na kojima će se sprovoditi aktivnosti predviđene ovim projektom su: Dubrovačko – neretvanska županija, i okolina: Kotora, Herceg Novog, Tivta, Cetinja, Budve, Bara, Ulcinja i Podgorice.

Sprovođenje aktivnosti planirano je u razdoblju od januara 2011. do jula 2012. godine, a ciljne grupe obuhvaćene projektom su prvenstveno vlasnici lokalnih turističkih objekata, mladež pograničnog područja, službe za spašavanje, kao i planinarski, kajakaški i biciklistički savezi obiju zemalja.

Na samom početku sprovođenja ovog projekta, u Dubrovniku je održan ITLS (International Trauma Life Support) trening u organizaciji Hrvatske gorske službe spašavanja.

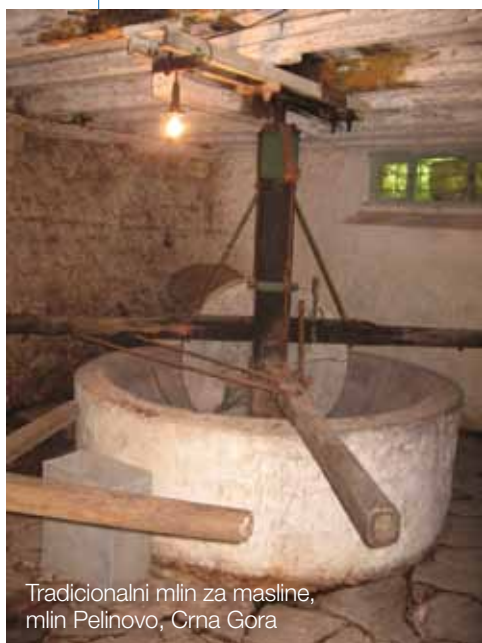
Predviđeno je i finansiranje obuke 20 članova Gorske službe spašavanja Hrvatske i Crne Gore uz donaciju dijela spasilačke opreme. U planu je i realizacija obuke za 30 polaznika ljetnje škole planinarenja (organizator Crnogorska gorska služba spasavanja) kao i obuke za 20 učesnika za kajakaškog vodiča u kojoj se dobija međunarodno priznata licenca. Edukacija uključuje i obuku poznavanja prirodne baštine te mjera zaštite prirode i životne sredine. Predviđena je i obuka za 20 polaznika iz Geografskih informacionih sistema u kojoj bi, po završenoj obuci, polaznici učestvovali u poslu sastavljanja i izrade mapa za prekogranični regiju.

3. TRADICIONALNO MASLINARSTVO KAO DIO PREKOGRANIČNE TURISTIČKE PONUDE

Realizacija projekta „Tradicionalno maslinarstvo kao dio prekogranične turističke ponude“, službeno je započela prvim partnerskim sastankom 01.12.2010., a prvi sastanak projektnog tima i konferencija za medije održana je 31.01.2011. godine u Baru.

Nakon ovoga, održana je i konferencija za novinare i drugi sastanak projektnog tima u Dubrovniku 11.03.2011. godine kao i treći sastanak projektnog tima u Gornjoj Lastvi kod Tivta 07.06.2011. godine.

Projekat je namijenjen razvoju maslinarstva i sveobuhvatne turističke ponude regije Boke Kotorske i opštine Bar u Crnoj Gori i Dubrovačko-neretvanske županije u Hrvatskoj i to kroz jačanje saradnje pomenutih subjekata u sektorima vezanim za maslinarstvo u obje države.



Tradicionalni mlin za masline, mlin Pelinovo, Crna Gora



Tradicionalna presa za masline, mlin Pelinovo, Crna Gora



U dvogodišnjem projektu koji će se financirati iz fondova Evropske unije predviđa se sprovođenje više aktivnosti:

Aktivnost 1:

Uspostavljanje saradnje i podizanje nivoa svijesti maslinara i korisnika povezanih sa turizmom;

Ovom aktivnošću će se izraditi baza podataka proizvođača maslina i korisnika povezanih sa turizmom i stvoriti svijest o važnosti saradnje među njima. Procijenice se trenutno stanje i olakšati korisnicima razvijanje plana za budućnost. Uspostaviće se Odbor za odlučivanje o pitanjima vezanim za turizam i maslinarstvo i izraditi plan budućih aktivnosti (redoviti sastanci za saradnju i razmjenu informacija, zajedničko obrazovanje i istraživanja).

Aktivnost 2:

Sprovođenje treninga kojim će se povećati znanje i tehničke sposobnosti korisnika.

Aktivnost podrazumijeva:

- sprovođenje obuke za dvije panel grupe (24 osobe) kako bi im se omogućilo dobijanje sertifikata za degustaciju i rangiranje maslinovog ulja, uključujući i obuku za dva voditelja istih;
- sprovođenje obuke za poboljšanje kvaliteta i pakovanja proizvoda u području maslinarstva (20 osoba);
- organizaciju studijskog putovanja kako bi se steklo iskustvo i upoznala najbolja rješenja u maslinarsko - turističkoj ponudi (staze maslinovog ulja,

- maslinarsko - turistička preduzeća, maslinarsko - turistički događaji, sertifikiranje maslinovog ulja);
- sprovođenje istraživanja i izrada studija o ekonomskoj vrijednosti, brandiranju i certificiranju kao i genetskoj analizi raznolikosti domaćih maslinarskih kultura;
 - nabavka opreme za poboljšanje i bolje predstavljanje tradicionalnog maslinarstva kao turističke ponude (nabavka informatičke opreme za Udruženje maslinara „Boka“).

Aktivnost 3:

Razvoj proizvoda i sprovođenje manjih intervencija na maslinarsko – turističkoj infrastrukturi. Manja poboljšanja infrastrukture će biti sprovedena kako bi maslinarsko – turistički objekti postali još atraktivniji turistima.

To će biti učinjeno kroz sljedeće aktivnosti:

- identifikacija maslinika, starih mlinova, glavnih proizvođača maslina, turističkih atrakcija oko maslinjaka, smještaja, restorana itd. i stvaranje prekograničnih staza maslina,
- dizajn i štampa maslinarsko – turističke karte i kuvara koja će sadržati recepte jela pripremljenih od maslina,
- nadopunjavanje staza maslina (odmorišta sa klupama, 32 info ploče i sl.),
- nadogradnja objekata i prostora vezanih za maslinarstvo (nadstrešnica za maslinarski festival i „Kuću maslina“ u Baru, nadogradnja stare uljare u Pelinovu).

Aktivnost 4:

Marketing i promocija nove ponude maslinarstva.

Poboljšani kvalitet turističke ponude mora biti jasno vidljiv i na zaslužen način



Berba maslina, Boka Kotorska, Crna Gora

promovisan kako na domaćem, tako i na stranom tržištu. Promotivni materijal predstavljaće zajedničku ponudu područja i biće dostupan u turističkim agencijama, hotelima i restoranima, a u samu promociju ulaze:

- priprema i izrada zajedničkih promotivnih materijala (katalozi i brošure),
- uspostavljanje zajedničke internetske stranice,
- organizacija završne konferencije.

4. DUBROVNIK I KOTOR - GRADOVI I KNJIGE

Projekat "Dubrovnik i Kotor – Gradovi i knjige" prvi je projekat u djelokrugu kulture koji zajednički realizuju Gradska biblioteka i čitaonica Kotor i Dubrovačke knjižnice, a koji je finansiran kroz instrument za pretpristupnu pomoć (IPA).

Cilj projekta je podizanje nivoa bibliotekarne, kulturološke i edukativne razmjene između građana i institucija u pograničnoj regiji između Hrvatske i Crne Gore kao i uspostavljanje redovne saradnje institucija i partnera u Hrvatskoj i Crnoj Gori.

Ostvarivanje ciljeva projekta najbolje je prikazati kroz devet aktivnosti koje se sprovode saradnjom prekograničnih partnera:

Aktivnost 1:

Postavljanje internetske stranice: Internetska stranica Gradske biblioteke i čitaonice Kotor je www.bibliotekakotor.me u upotrebi je od februara 2011. godine.



Sa jedne od promocija..., Dubrovačke knjižnice, Dubrovnik



U vrtlogu znanja...

Aktivnost 2:

Nabavka knjiga hrvatskih izdavača za biblioteku u Kotoru i crnogorskih izdavača za dubrovačku knjižnicu čime će se knjižni fond dopuniti dosada nedostupnim naslovima izdavača, a koji do ovog projekta nisu bili zastupljeni u bibliotekama.

Aktivnost 3:

Organizovanje tri zajednička seminara za bibliotekare:

Prvi stručni seminar održala je dr.sc. Aleksandra

Horvat, redovni profesor Odsjeka za informacijske studije Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Sljedeće predavanje održala je prof. Dr. Marija Dalbello sa Rutgers University, New Brunswick, USA, a treće prof. dr. Tefko Saračević sa Rutgers University, New Brunswick, čime je i završeno sprovođenje ove aktivnosti projekta.

Aktivnost 4:

Organizovanje promocija hrvatskih i crnogorskih autora i izdavača.

Početak sprovođenja ove aktivnosti obilježilo je predstavljanje izdanja Pomorskog muzeja Crne Gore iz Kotora nakon čega je najnovija izdanja promovisala i Matica Hrvatska – ogranak Dubrovnik.

Zavod za povijesne znanosti HAZU-a u Dubrovniku također je objelodanio svoju izdavačku djelatnost, kao i Bokeljska mornarica iz Kotora i pjesnikinja Dubravka Jovanović.

U sklopu ove aktivnosti projekta predviđene su još dvije promocije literarnog stvaralaštva u Kotoru i Dubrovniku.

Aktivnost 5:

Organizovanje radionice u Kotoru o dramskom i pozorišnom stvaralaštvu za studente umjetničkih fakulteta:

„Stari gradovi – teatar na otvorenom“ je radionica za studente Akademije dramskih umjetnosti u Zagrebu i Fakulteta dramskih umjetnosti iz Cetinja.

Ideja radionice je podstaći studente na razmišljanje o tome kakve posebnosti, prednosti i potencijale nude otvoreni prostori u gradovima poput Kotora i Dubrovnika.

Predavači angažovani u sklopu ove aktivnosti su: Stevan Koprivica, dramski pisac i profesor na FDU (Cetinje), Doc. Janko Ljumović, direktor Crnogorskog narodnog pozorišta i profesor na FDU (Cetinje), Ivica Kunčević, reditelj, vanredni profesor ADU Zagreb te Marin Gozze, scenograf Kazališta Marin Držić u Dubrovniku i vanredni profesor na Umjetničkoj akademiji u Splitu.

Aktivnost 6:

Izbor djela, priprema i štampanje triju publikacija:

Redakcija, koju sačinjavaju Ljubomir Đurković, Aleksandar Bečanović, An-

drej Nikolaidis sa crnogorske strane te Luko Paljetak, Tonko Maroević i Lada Čale Feldman sa hrvatske strane, formirana je u namjeri pisanja teksta za tri publikacije (proza, poezija i drama hrvatskih i crnogorskih autora) koje će se promovisati u Dubrovniku i Kotoru (aktivnost 7.) i distribuirati u sedamdeset knjižara u Crnoj Gori i sedmdeset knjižara u Dubrovačko - neretvanskoj županiji (aktivnost 8.).

5. PRIRODA ZA BUDUĆNOST

Dana 8. februara 2011. Godine, konferencijom za medije i prvim partnerskim radnim sastankom, započela je implementacija projekta „Priroda za budućnost“ u sklopu IPA Programa prekogranične saradnje Hrvatska – Crna Gora.

Ovim projektom obuhvaćeno je više partnera:

- Razvojna agencija Dubrovačko – neretvanske županije (DUNEA)
- županijska Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima
- Javno preduzeće za nacionalne parkove Crne Gore.

Svim partnerima zadatak je zajednički promovisati zaštićene prirodne vrijednosti pograničnih područja Hrvatske i Crne Gore.

Aktivnosti predviđene projektom na hrvatskoj strani sprovode se u opštinama Lastovo, Dubrovačko primorje, Konavle i u Pločama, dok se u Crnoj Gori projekat implementira na lokacijama vezanim za nacionalne parkove Lovćen i Skadarsko jezero.

Projekat će se realizovati tokom 24 mjeseca.

Po završetku projekta na Lastovu će biti uređen vidikovac, a u Primorju, u Majkovima, objekat u službi obrazovnog centra herpetološkog rezervata. Očistiće se zaštićene lokve s kornjačama pored Baćinskih jezera i moći će se uživati u novouređenoj turističkoj stazi sa klupama za odmor i info pločama, a u Cavtatu posjetiti špilja Šipun, čije je uređenje i otvaranje za javnost takođe finansirano ovim projektom, kao i uređenje, opremanje i prezentacija Nacionalnih parkova Lovćen i Skadarsko jezero.

Skadarsko jezero, Crna Gora





Špilja Rača, Otok Lastovo, Republika Hrvatska

Sprovođenje projekta u Crnoj Gori ogleda se u uređenju vidikovaca i postavljanju savremenih teleskopa na lokalitetima u oba nacionalna parka.

Uređenje staze koja vodi do Obodske pećine na Skadarskom jezeru, bi-ospeleološka i arheološka ispitivanja pećina Skadarskog jezera, nabavka informatičke opreme, izrada Studije bioraznolikosti za odnosna područja u Crnoj Gori, samo su dio ukupne implementacije projekta finansiranog iz IPA Programa prekogranične saradnje Hrvatska – Crna Gora.



Vidikovac, Nacionalni park Lovćen, Crna Gora

8. DOSTUPNOST INFORMACIJA

Potencijalni korisnici se mogu informisati o Programu putem internetskih stranica, e-mailom, faxom ili telefonom na navedene kontakte, kao i čitajući brošure i letke, prisustvujući na brojnim info-danima u organizaciji Operativnih struktura.

Kako bi potencijalni korisnici bili još bolje obavješteni, u februaru 2009. godine uspostavljen je CBC Forum (www.cbc-mne.org), u potpunosti nadgledan od strane Operativnih struktura Crne Gore. Forum se pokazao kao vrlo djelotvorno i neizbježno sredstvo u komunikaciji sa potencijalnim korisnicima kroz stalno ažuriranje podataka.

9. KONTAKTI

Zajednički tehnički sekretariat, Škaljari bb, 85330 Kotor, Crna Gora

e-mail: hjts@cbccro-mne.org

tel: +382 (0)32 322 215

+382 (0)32 325 144

Fax: +382 (0)32 322 215

Antenna, Branitelja Dubrovnika 41, 20000 Dubrovnik, Hrvatska

e-mail: tm@cbccro-mne.org

tel: +385 (0)20 638 456

fax: +385 (0)20 312 715

Informacije o programu mogu se također dobiti na sljedećim internetskim stranicama:

www.cbccro-mne.org	IPA Prekogranični program Hrvatska – Crna Gora
www.mrrsvg.hr	Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva Republike Hrvatske
www.arr.hr	Agencija za regionalni razvoj Republike Hrvatske
www.mjp.gov.me	Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija Crne Gore
www.cbib-eu.org	CBIB – Cross Border Institution Building
www.cbc-mne.org	Forum IPA prekogranične saradnje
www.strategija.hr	Središnji državni ured za razvojnu strategiju i koordinaciju fondova Europske Unije)
www.delhrv.ec.europa.eu	Delegacija Evropske unije u Republici Hrvatskoj
www.delmne.ec.europa.eu	Delegacija Evropske unije u Crnoj Gori

